

ANALIZA

BCBP | office@bezbednost.org | Đure Jakšića 6 | 11000 Beograd

Teme:

- U kojoj meri se žene osećaju bezbedno?
- Da li su ženama i muškarcima podjednako važni bezbednost države i nacije kojoj pripadaju?
- Koji su stavovi o Evropskoj uniji i NATO?

O autorki:

Maja Bjeloš je diplomirala međunarodne odnose na Fakultetu političkih nauka u Beogradu. Trenutno na istom fakultetu završava master studije iz Međunarodne bezbednosti. Od 2009. godina radi kao istraživačica u Beogradskom centru za bezbednosnu politiku. Autorka je nekoliko tekstova na temu evropske bezbednosti, nacionalne bezbednosne politike i rodne ravnopravnosti u sektoru bezbednosti. Majini istraživački interesi tiču se reforme sektora bezbednosti u Srbiji, evropske bezbednosti i posebno, rodne ravnopravnosti u kontekstu procesa reforme sektora bezbednosti.

Kontakt:

maja.bjelos@bezbednost.org

Maja Bjeloš

ŠTA GRAĐANKE SRBIJE MISLE O SVOJOJ I O BEZBEDNOSTI SRBIJE

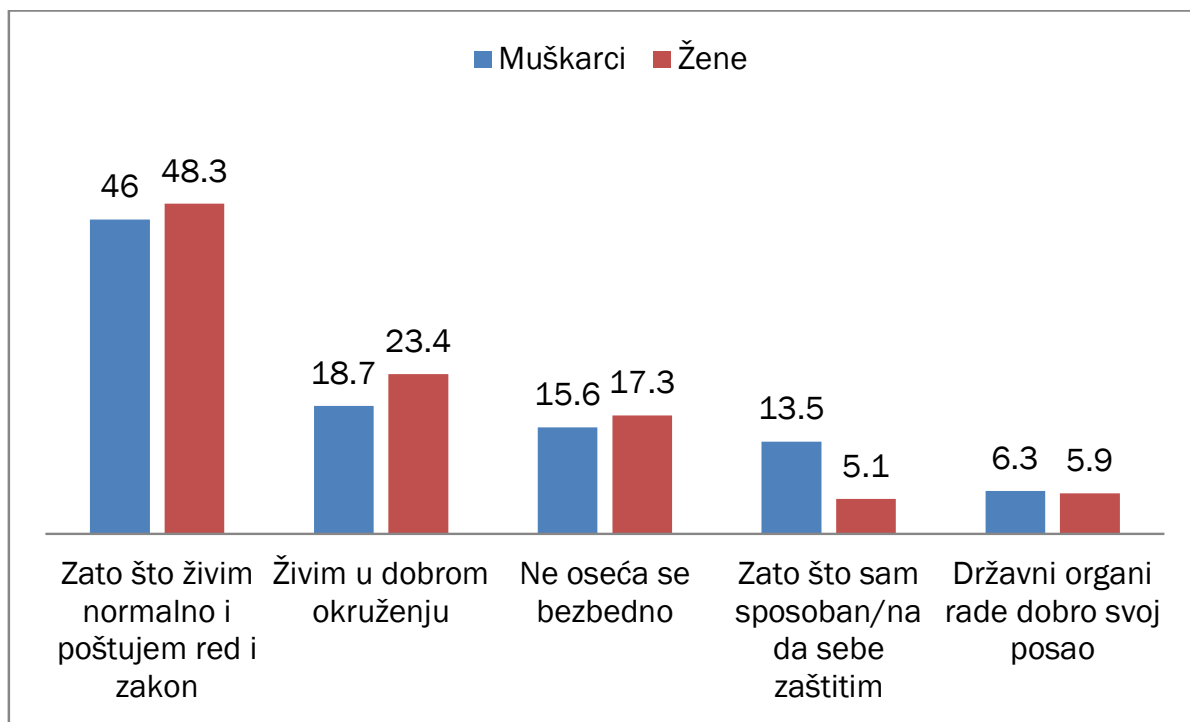
septembar 2011.

BCBP je u saradnji sa CeSID-om u aprilu i maju sproveo istraživanje javnog mnjenja o percepcijama građana i građanki o ličnoj, kolektivnoj i nacionalnoj bezbednosti. Anketiranjem je obuhvaćeno 1198 ispitanika na nivou cele Republike Srbije, bez Kosova i Metohije, a u pet fokus grupa u Beogradu (2 grupe), Somboru, Valjevu i Zaječaru obuhvaćeno je još 39 ispitanika. Rezultati istraživanja su, između ostalog, pokazali da se percepcije žena i muškaraca donekle razlikuju kad je u pitanju lična i nacionalna bezbednost, kao i bezbednosne integracije.

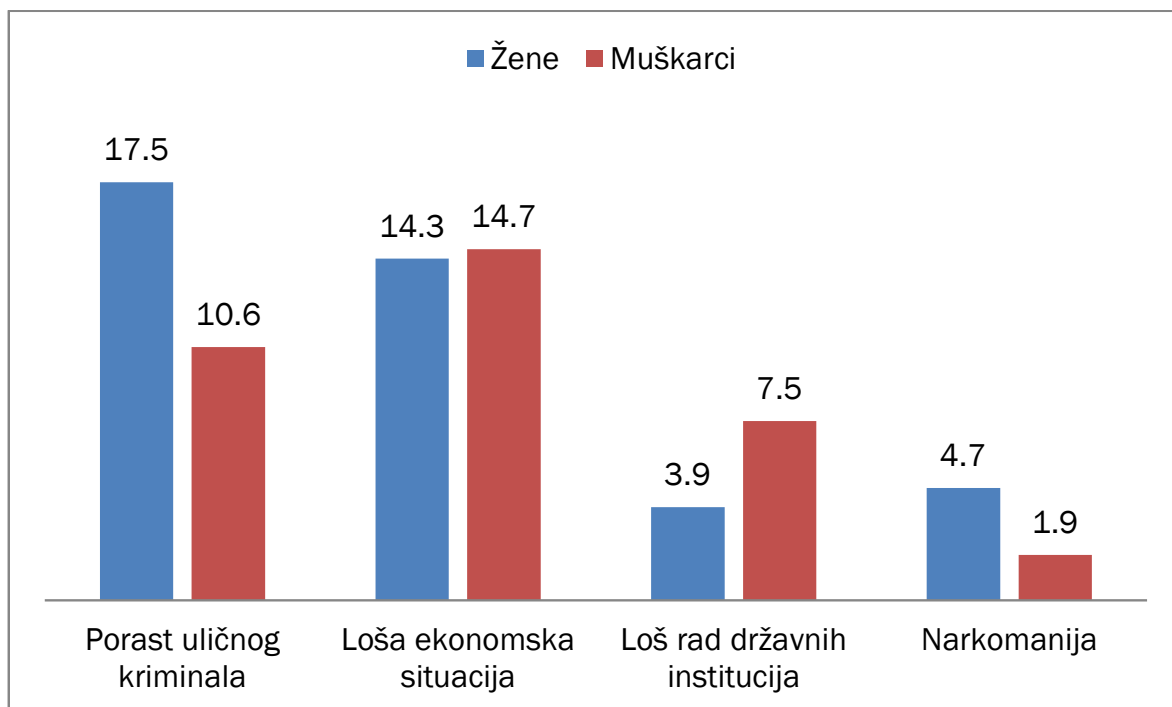
U KOJOJ MERI SE ŽENE OSEĆAJU BEZBEDNO?

Na pitanje o ličnoj bezbednosti približno tri četvrtine građana je odgovorilo da se oseća potpuno ili uglavnom bezbedno. Nalazi istraživanja ukazuju da se žene neznatno manje osećaju fizički bezbedno ((73% žena nasuprot 77% muškaraca), kao i u sopstvenoj kući (84% žena nasuprot 85% muškaraca). Najveća razlika je u osećaju sigurnosti koje uživaju u mestu/kraju u kojem žive. 74% žena se oseća sigurno u svom kraju ili mestu u kom žive, dok je kod muškaraca ovaj procenat veći skoro 10% (82%). Ovo je potvrđeno i u fokus grupama, gde su učesnice u Beogradu i Zaječaru navele da ne bi u svim delovima svog mesta i u svako doba dana mogle da idu bez straha.

Kada je reč o tome ko je zaslužan za njihovu ličnu bezbednost, približno tri četvrtine žena (66%) i muškaraca (65%) ne smatraju da su državni organi doprineli da se osećaju bezbedno, već osećaj bezbednosti pripisuju svom načinu života, dobrom komšiluku, sredini u kojoj žive ili mogućnosti da se samozaštite. Ipak, na konkretno pitanje o tome koja ustanova najviše doprinosi njihovom osećaju bezbednosti, za nijansu više žena (30%) nego muškaraca (28%) je reklo da je za to zaslužna policija, dok je 5% anketiranih muškaraca kao drugu o značaju za njihovu ličnu bezbednost odabralo vojsku, a svega 3% anketiranih žena.

Uzrok njihove nebezbednosti žene vide u porastu uličnog kriminala i nasilja, potom lošoj ekonomskoj situaciji i narkomaniji, dok je muškarcima na prvom mestu loša ekonomska situacije, zatim porast uličnog kriminala i nasilja i loš rad državnih organa.

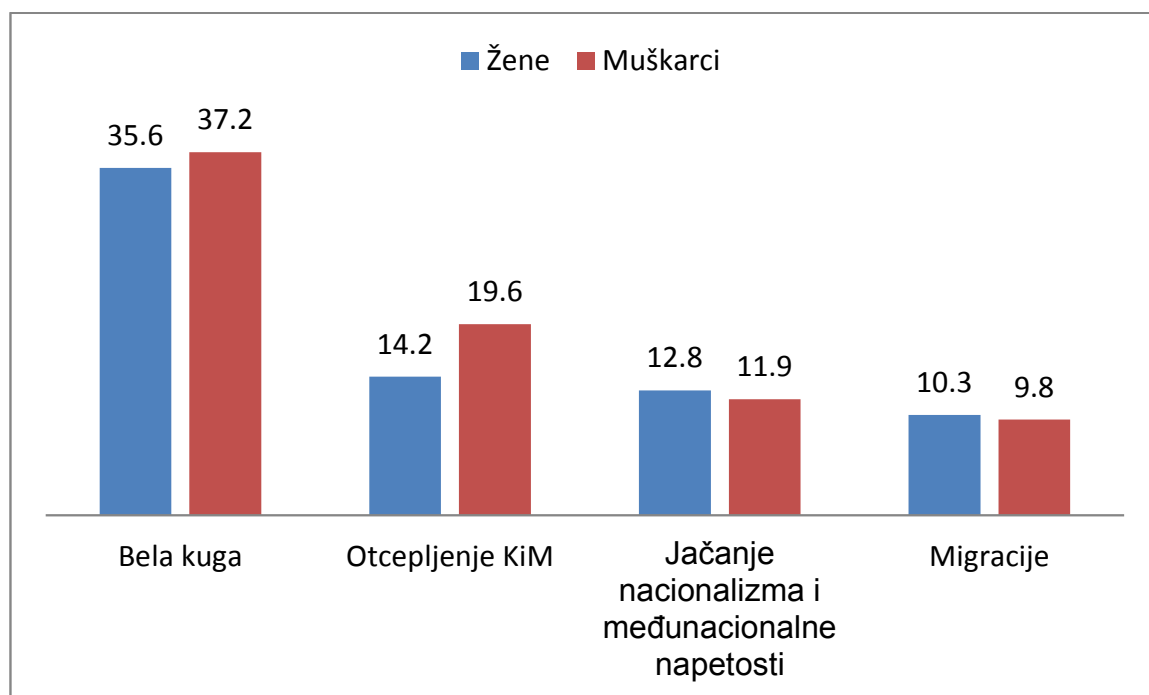
Na pitanje u kom periodu se osećali najbezbednije – pre 1990, tokom devedesetih ili nakon 2000. godine, približno 60% građana je tvrdilo da je to bilo u doba socijalizma. Pored toga, veći procenat anketiranih žena (12%), nego muškaraca (8%) odgovorilo je da su se lično osećale bezbedno tokom devedesetih. Moguće obrazloženje za to je da žene u Srbiji nisu u tom periodu nisu učestvovala u borbama u ratovima na prostoru bivše Jugoslavije.

DA LI SU ŽENAMA I MUŠKARCIMA PODJEDNAKO VAŽNI BEZBEDNOST DRŽAVE I NACIJE KOJOJ PRIPADAJU?

Žene su bile daleko neodlučnije da izraze svoje mišljenje o kolektivnoj i nacionalnoj bezbednosti, kao i stavove o EU i NATO, nego što su to bili muškarci. Zanimljivo je su u grupi onih koji nemaju stav o ovim pitanjima najzastupljeniji oni/e sa najnižim primanjima, odnosno bez škole ili sa osnovnom školom i domaćice. Percepcija važnosti nacionalne bezbednosti nije značajno drugačija kod ispitanika različite starosti, obrazovanja, niti visine primanja, ali se pokazalo da postoje razlike između polova. Dok je svakom četvrtom muškarcu bezbednost njihove nacije važnija i od lične i bezbednosti države (25.3%), tek svaka šesta žena deli to stanovište (16.1%).

U odnosu na Vašu ličnu bezbednost i bezbednost Srbije, bezbednost Vaše nacije Vam je...?	Pol	
	Ženski	Ženski
Najvažnija	16,1%	25,3%
Podjednako važna	68,3%	62,4%
Manje važna	8,7%	6,9%
Ne zna	6,9%	5,3%
<i>Ukupno</i>	100%	100%

Upitani šta predstavlja glavnu pretnju po bezbednost nacije kojoj pripadaju žene i muškarci su dali sledeće odgovore:

Kada su u pitanju unutrašnje pretnje po bezbednost Srbije mišljenja se ne razlikuju jer su i žene i muškarci odgovorili da bezbednost države iznutra ugrožavaju: finansijska prezaduženost, socijalni protesti i rast političke napetosti u nacionalno mešovitim sredinama. Razlike postoje u percepciji o tome koje nas pretnje ugrožavaju spolja. Manje žena (26%), nego muškaraca (31%) smatra da je najveća spoljna pretnja otcepljenje Kosova i Metohije. Posebno se razlikuju odabir druge po redu pretnje. Žene su kao veliku pretnju državi odabrale organizovani kriminal (16,5%), dok su muškarci se opredelili za imperijalnu i hegemonističku politiku SAD (16%).

EU i NATO

Ukupna podrška građana Srbije članstvu u EU je u opadanju. Ipak, muškarci su za nijansu više entuzijastični (60%) nego žene (58.4%) za članstvo u EU. Najnoviji rezultati istraživanja javnog mnjenja koje je 8. jula predstavila direktorka Kancelarije za evropske integracije Vlade Republike Srbije Milica Delević pokazuju da procenat podrške građana članstvu Srbije u EU niži i u odnosu na rezultate dobijene u istraživanju BCBP-a, a i decembrarskom istraživanju Kancelarije. Delević je na konferenciji za novinare rekla da bi „ukoliko bi sutra bio raspisan referendum sa pitanjem: Da li podržavate učlanjenje Srbije u EU?, 53 odsto građana glasalo potvrdno, 24 odsto bi glasalo negativno, dok ostali ne bi glasali ili ne bi odgovorili“. Ovo je u odnosu na prethodna istraživanja, smanjenje za 4%. Kada je članstvo Srbije u NATO u pitanju, dve trećine građana se tome protivi (66%), približno jedna petina je neodlučna (18%) dok je za članstvo samo 16% ispitanika. Među neodlučnima, žene su skoro duplo zastupljenije (24%) nego muškarci (12%).

Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) nezavisni je istraživački centar koji radi na unapređenju bezbednosti građana i društva, zasnovanoj na demokratskim principima i poštovanju ljudskih prava. U središtu interesovanja organizacije su sve politike koje za cilj imaju poboljšanje ljudske, nacionalne, regionalne, evropske i međunarodne bezbednosti.

www.bezbednost.org